

MAŇA

Novinky z rodinky

**Rozhovor so Zuzanou
Eperješiovou**

Recepty

25. rodinný výlet

SLOVO NA ÚVOD

S ôsmakmi práve v tieto dni preberáme na literatúre túmu modlitba. Nie, nemýlime si túto hodinu s náboženstvom ☺, jednoducho sa na modlitbu pozeráme

ako na jeden z literárnych žánrov.

Musím sa priznať, že keď som si predstavila danú tému a zloženie našej ôsmackej triedy (tri pokojné dievčatá a sedemnať chalanov divých aj viac, ako sa na tento vek „patrí“ ☺), mala som obavy. Čo len s nimi budem robiť? Budú vôbec počúvať, ako možno vysvetliť slová modlitby Otčenáš?

Keď sme si však na úvod hodiny prečítali jeden blog z internetu a moje decká sa začali k nemu vyjadrovať a plniť zadané úlohy, zostala som prevapená. Povedzme i z ich vlastných definícií modlitby, ktoré pri tejto príležitosti vytvorili: „Je to dialóg s Bohom.“ „Keď si uvedomíme chybu a modlíme sa k Bohu, aby sme boli lepší ľudia.“ „Prijatie Boha do svojej duše.“ „Keď potrebujeme pomoc od Boha, alebo mu vyjadrujeme poctu.“

„Pani učiteľka, a to Boh ozaj počúva všetky tie modlitby?“ spýtal sa ma na záver hodiny úplne vážne jeden z tých mojich „gangstrov“. „Samozrejme,“ odpovedala som s istotou.

Nikto sa nesiť. Chalani naokolo súhlasne pokývali hlavou - a ja som zrazu videla, že všetci sme na jednej lodi. A tí moji šarvanci v hĺbke svojej duše túžia po kráse, ktorou je Boh.

Nastúpíte na palubu spolu s nami ☺?

Petra Humajová

NOVINKY Z RODINKY

Od 29. do 31. júla pobudla rodina Šutinská na návšteve u svojich dobrých priateľov v Poľsku, v Rudniku neďaleko Krakova. Pri tejto príležitosti tu navštívili i Energylandiu, park miniatúr stavieb sveta a dinopark.

Koncom júla sa Martin Chudý, študent medicíny, vrátil z mesačnej študijnej stáže v Grécku, ktorú absolvoval v Thessalonikách (Solúne). Cestou domov sa zastavil i v Aténach.

V stredu 3. augusta nás vo veku 76 rokov po ťažkej chorobe opustil Gejza Mičky. Jeho rodina, priatelia a známi sa s ním mohli rozlúčiť v pondelok 8. augusta v Dome smútku v Prievidzi.

V sobotu 6. augusta sa uskutočnil už 25. ročník rodinného výletu. Jeho účastníci tentoraz zamierili smerom na západ a navštívili Skalicu, Kopčany a Holíč.

Od 7. do 12. augusta pobudli Filka Petrášová a Petra Humajová v Trenčíne, kde sa zúčastnili duchovných cvičení v tichu pod vedením vincentína Georga Biju z Indie. Duchovné cvičenia tu už niekoľko rokov usporadúva občianske združenie Koral – Komunita redemptoristov a laikov.

Od 8. do 13. augusta dovolenkovala rodina Šutinská v Zamárdi na Balatone. V jeden deň si jej členovia spravili výlet aj do Budapešti a navštívili Tropicarium. Trajektom sa presunuli do Tihany, kde sa vo veľkom pestuje levandul'a. Navštívili aj Balatonfured, termálny

aquapark Zalakaros a pláž v Siofoku.

Vo štvrtok 11. augusta začali prvé veľké opravy domu Humajovcov a Filky Petrášovej, ktorý bol v tento deň podpílený a zajolovaný kvôli vlnutiu. Hoci samotné podpílenie spravili robotníci za jeden deň, v nasledujúci mesiac museli práce na dome stať a až potom bolo možné samotnú izoláciu dokončiť. Nasledovalo maľovanie celého prízemia, výmena zábradlia, polic v špajzi, kuchynskej linky a ďalších „detailov a drobností“, vďaka ktorým sa opravy natiahli až do decembra.

V nedeľu 14. augusta sa v rámci prievidskej púte uskutočnil tradičný Farský deň na ihrisku pri Priemstave. Jeho súčasťou bol aj futbalový zápas slobodní proti ženatým, kde si medzi slobodnými (napokon zvíťazili) zahral i Martin Humaj.

V pondelok 15. augusta sa začal v rámci prípravy na sviatok patróna prievidskej farnosti sv. Bartolomeja tzv. „farský deviatnik“. Počas deviatich dní odslužili večerné sväté omše vo farskom kostole deväti kňazi – prievidskí rodáci. Hneď v prvý deň toto podujatie „odštartoval“ Martin Duračka, bratranec Jozefa Humaja, ktorý pôsobí ako kňaz v Univerzitnom pastoračnom centre v Banskej Bystrici. Ním slúženej svätej omše sa zúčastnili viacerí členovia rodiny.

Predposledný augustový týždeň strávila Božena Humajová u svojej dcéry Vierky Bohóovej v Rimavskej Sobote. V tento týždeň sa totiž na cesty vybrala jej dcéra Monika Chudá s manželom a synom, ktorí navštívili vo Francúzsku svojho najstaršieho syna Petra. Ten pracuje v Nice.

August bol pre Weissabelovcov šťastným mesiacom – vyšetrenia opakovane preukázali, že boj s leukémiou ich syna Roderika bol úspešný. Riki už teda od nového školského roka nastúpil do škôlky a o rok ho čaká škola.

Na prelome augusta a septembra sa pracovalo aj na dome Petrášovcov na Poľnej ulici. Petrášovci si vymenili vchodové dvere, vybúrali sklobetón a namiesto neho si dali okná. Prerobili si takisto spáľňu – v tejto izbe majú nové okno i nábytok.

Roderik Weissabel nastúpil do škôlky opätovne, Marek Šutiný v nej ešte len začal. Ale adaptoval sa veľmi dobre, dokonca už začal aj viac rozprávať.

V pondelok 29. augusta Martina Humajová úspešne obhájila diplomovú prácu na tému Dejiny liečiv živočíšneho pôvodu a 1. septembra spravila i štátne skúšky. Vo štvrtok 8. septembra sa rodina Humajová spolu s Filkou Petrášovou zúčastnila odovzdávania diplomu v aule Veterinárnej a farmaceutickej univerzity v Brne. Už v nasledujúci týždeň, v pondelok 12. septembra, nastúpila Maťka do práce. Lieky z jej rúk si môžete prevziať v lekární Pri poliklinike v Novákoch.

Sestry Humajové spoločne s pátrom Jánom Hríbom oslávili v sobotu 10. septembra Maťkino ukončenie štúdia spoločným výletom do Trlenskej doliny neďaleko Ružomberka. Pri tejto príležitosti navštívili i Vlkolíneč.

Štvrtok 15. septembra využili piati pútnici pod vedením pátra Jána Hríba (medzi nimi i Petra Humajová) na putovanie k starohorskej Panne Márii. Ako tradične, vyrážali z Blatnice a počas desiatich hodín prešli viac ako 25 kilometrov.

Od 15. do 17. septembra boli Monika a Peter Chudí na pobyte v Jasnej, ktorý dostal Peter od svojich synov k meninám. Počas týchto dní navštívili i Chopok. Vyviezli sa naň lanovkou, ale dolu zostúpili pešo.

V sobotu 17. septembra sa v Necpaloch uskutočnila súťaž SUFUT 2016. Zúčastnenci o súťaženie sa mohli zúčastniť buď prípravy súľancov, alebo hry bezkontaktného futbalu. Sestry Veronika Šutinská a Silvia Petrášová si svoje sily zmerali s družstvami pri príprave súľancov v kostýmoch Filmárka a Filmušky, Erika a Peter Petrášovci zas súťažili ako Divožienky. Martina Humajová si zahrala bezkontaktný futbal.

Vo štvrtok 22. septembra si Tomáš Mečiar v Huňadyho sále Bojnického zámku prevzal zlatú Jánskeho plaketu za štyridsaťnásobné darovanie krvi.

Od 23. do 25. septembra strávilo dvanásť onkorodiniiek spoločný víkend v Penzióne Gajúz Family v Oščadnici. Prežili príjemný čas pri hrách, ale i v prírode či pri návšteve hasičskej zbrojnice a na svetelnej sú. Bola medzi nimi i rodina Weissabelová.

V tento víkend „výletovala“ i Martina Humajová, ktorá sa spolu s ďalšími kamarátmi z farského kostola vybrala na tzv „Tour de kaplán“. Počas troch dní spolu navštívili niekoľkých bývalých prievidzských kaplánov. Ich kroky viedli najskôr do Oslian. Tu pôsobí Branislav Markovič. Neskôr sa presunuli do farnosti Levice – Rybníky, kde prespali na fare u Jána Krausa. V sobotu odišli do Šiah a strávili deň s Dušanom Rončákom i niekdajším bojnickým nemocničným pátrom Gerhardom Glazerom-Opitzom. V nedeľu sa zastavili v Bzovíku, kde sa charitatívnej činnosti venuje riaditeľ biskupského úradu Martin Dado. Záverečnou zastávkou ich cesty boli hodové Sebechleby s Danielom Markovičom.

Cestovala aj rodina Šutinská. 24. septembra sa totiž ich synovia Martin a Marek zúčastnili Detskej považskej cykloligy v Súľove – Mat'ko v kategórii „Mikro chlapci“ a Marek v kategórii „Baby chlapci“. Obaja skončili v prvej polovici a podobne ako všetci pretekári dostali pamätnú drevenú medailu a tašku s občerstvením i fľaškou Author na bicykel.

Marek Šutinský oslávil 2. októbra svoje tretie narodeniny. Jeho mama Veronika v tento mesiac po šiestich rokoch materskej dovolenky nastúpila späť do práce vo Fortischem Nováky.

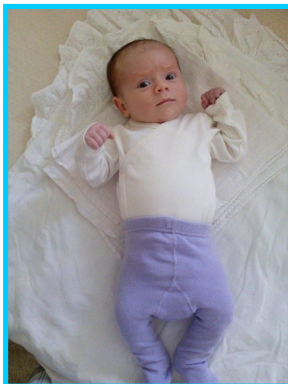
V októbri sa Peter Chudý st. pustil do rekonštrukcie špajze v ich dome. Všetky práce – búranie, omietka, dlažba, maľovka – si urobil sám vlastnými rukami.

Vynovovanie domu v Brezanych však začalo už skôr. V auguste totiž rodina Chudá kupila do obývačky staršej Boženy Humajovej nový jedálenský stôl i desať stoličiek z Poľska.

V sobotu 7. októbra hrala Necpalanka na Žiarskom jarmoku. Tu sa prejavila i medzirodinná spolupráca, pretože ich ozvučoval DUO Band, kapela Roderika Weissabela st..

V nedeľu 8. októbra bola redakcia farského časopisu Bartolomej (medzi nimi i Petra Humajová) pri príležitosti narodenín pána dekana Vladimíra Slováka pozvaná na obed do jeho chalupy v Piešti neďaleko Detvy. Redaktori spolu s rodinami tu strávili príjemné popoludnie.

V sobotu 15. októbra sa sestry Humajové spolu s pátrami Marekom Kotrasom a Jánom Hríbom vybrali za kultúrou – navštívili divadlo v Martine. Pozreli si hru Vtedy v Bratislave v hlavnej úlohe s Janou Ol'hou.

Vo štvrtok 20. októbra sa Petra Humajová spolu so svojimi žiakmi zúčastnila exkurzie Pátranie po hradnom poklade v Nitre. Deti sa počas nej pútavým spôsobom dozvedeli viaceré zaujímavosti o Nitre a jej pamiatkach, plnili rôzne úlohy a na záver boli odmenení pokladom.

Počas víkendu 22. a 23. októbra pobudla Martina Humajová v Žiline, kde sa zúčastnila Unipharma show v Žiline. V rámci programu tu vystúpila skupina Olympic či Marie Rottrová.

Vo štvrtok 3. novembra pribudla do našej rodiny nová členka. Stella Viktória Bohó sa narodila rodičom Mirke a Alexandrovi v nemocnici v Košiciach. Merala 49 cm a vážila 3400 g.

Rekonštrukčným prácam sa tento rok nevyhla ani rodina Rast'a Petráša. Po dlhom čakaní na majstrov sa v novembri mohli konečne pustiť do prerábania kúpeľne, chodby i výmeny kuchynskej linky. Počas prerábania bytu bývala celá rodina u svojho starkého Kamila Petráša.

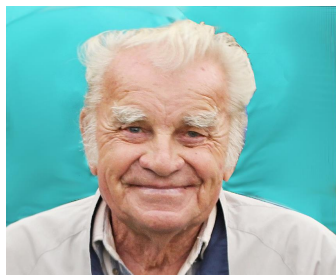
Alexander Bohó sa stal spoluautorom významnej odbornej publikácie Antiaritmiká. Napísal ju spolu s Branislavom Stančákom a Marekom Matúšom a vyšla na jeseň tohto roku. Na webovej stránke internetového kníhkupectva Martinus sa o nej píše: „Traja autori, naši poprední odborníci, ako prví na Slovensku napísali publikáciu, ktorá prehľadným, no pritom dostatočne komplexným spôsobom objasňuje veľmi dynamickú oblasť kardiologickej farmakológie. Všeobecná časť sa venuje súčasným pohľadom na správne farmakologické postupy pri zavádzaní nových liečiv, anatómii vodivého systému srdca, patofyziológii porúch srdcového rytmu a klasifikácii antiarytmík. Špeciálna časť sa zaoberá vlastnosťami jednotlivých antiarytmík z pohľadu lekára aj farmakológa, pričom veľký dôraz sa kladie na zhodnotenie dôkazovej bázy zameranej na účinnosť a bezpečnosť jednotlivých farmák. Publikácia je určená predovšetkým lekárom a farmaceutom, ktorí sa venujú oblasti vnútorného lekárstva, kardiológii, ale aj všetkým tým, ktorí prichádzajú do styku s pacientmi s poruchami srdcového rytmu, vrátane študentov medicíny.“

V pondelok 5. decembra sa v Necpaloch rozsvetcoval stromček. Podujatie pod vedením aktivistov z FanNecpaly svojou hudbou obohatila i skupina Necpalanka a dôchodcovia z Dúbravy. Rodina Petra Petráša sa potom rýchlo ponáhľala domov a vrhla sa do akcie č. 2 – ako Mikuláš, anjel a čert navštívila najskôr Sutinských v Nitrianskom Rudne, potom Kubincových a Pálešových v Kaniaňke a nakoniec Humajovcov a starkú Filku Petrášovú v Necpaloch.

Petra Humajová

UJOVI TÓNOVI K OSEMDESIATKE

Milý ujo Tóno!

Ani sme sa nenazdali a prišiel ten deň – 20. decembra si sa dožil svojich 80. narodenín. Len čo Ti k nim zavinišovať, keď Tvojim vinišom sa v rodine nič nevyrovná? Veru, Ty keď spustiš, nezostane ani jedno ženské oko suché, také vyberané slová do nich vpletáš.

Ale nielen vo vinišovaní si majster – úžasná je i Tvoja hra na ústnu harmoniku, „organček“, ako ju Ty voláš. Nosíš ju neustále ukrytú vo vrecku, a keď ustáva zábava, vyberieš ju znenazdajky von a spustiš: „Žala

naša Anička...“, alebo inú hitovku, do spevu ktorej sa už ľudia radi pridajú.

Nechýbaš ani vo folklórnom súbore Dúbrava, kde naše tradície a piesne udržiavaš spolu s jeho ďalšími členmi - dôchodcami z Necpál. Ľudový kroj či slamený klobúk a povestný bicykel, to sú veci, bez ktorých si Ťa ani nevieme predstaviť.

No neudržiavaš len tradície, pomerne ľahko kráčaš i s dnešnou dobou. Mobil je pevnou súčasťou Tvojho života, čo sa Ti páči, to si odfoťíš a potom všetkým s radosťou ukážeš. Roznášaš dobrú náladu a smiech, nevyhýbaš sa rodinným výletom ani stretnutiam so svojou obľúbenou primátorkou Katkou.

Si jednoducho neprehliadnuteľným členom našej rodiny, ktorého vždy radi vidíme. Dokonca i vtedy, keď ku nám po oslave Filomeny prinášaš topánky, ktoré síce nie sú Tvoje, ale v ktorých si po premiešaní a následnom hľadaní a spájaní približne štyridsiatic párov prišiel domov. To sú príhody, na ktoré sa len tak ľahko nezabúda ☺.

A tak, milý ujo Tóno, želáme Ti k Tvojim okrúhlinám všetko len to najlepšie!

Nech Ťa Pán Boh i v ďalších rokoch požehnáva,
veľa zdravia, šťastia, lásky a požehnaní Ti dáva.
Nech je s Tebou ešte dlho šťastná Tvoja Anička,
to Ti praje z rodiny jedna dievčička.

(A tou som ja ☺.)

V mene všetkých Petka

NEVENUJEME SA LEN HUDBE, ALE I SLOVU

Prvýkrát som sa s ich piesňami stretla pred viac ako rokom na festivale Verím Pane v Námestove. Ich názov ma lákal, a tak som pred koncertmi prebiehajúcimi vonku v amfiteátri uprednostnila pokojnejšiu atmosféru sály kultúrneho domu. Neolutovala som.

Počas tohto adventu koncertovali i u nás, v Prievidzi. A tak som využila šancu a požiadala ich o rozhovor. O tvorivej skupine Poetica Musica nám porozprávala jej líderka Zuzana Eperješiová.

Poetica Musica. Už tento názov evokuje v človeku spojenie hudby a poézie. Je to tak? Ako by ste vy charakterizovali vaše hudobné zoskupenie?

Odhad je správny 😊. Naozaj sa snažíme našim poslucháčom a ľuďom, ktorí prichádzajú na naše vystúpenia, prihovoriť slovom a hudbou. Aj preto si hovoríme tvorivá skupina, lebo sa nevenujeme len hudbe, ale aj slovu. Zároveň spolupracujeme s ďalšími priateľmi - umelcami, ktorí nie sú nutne speváci alebo muzikanti.

Ako tvorivá skupina mladých kresťanov sa v rôznych pásmach, programoch a koncertoch venujeme aktuálnym spoločenským a duchovným témam - teda nie sú to témy, ktoré sa dotýkajú iba nás, ale aj všetkých naokolo v každodennom živote.

Aká je história vzniku tohto zoskupenia?

Začiatok siaha do času spred siedmich rokov, keď som ešte bola gymnazistkou, a v spolupráci s Martinom Gnipom, Vladimírom Štefaničom a Júliou Cekaňákovou sa nám podarilo vytvoriť poému s názvom Modlitba Magdalény. Bolo to vlastne „divadlo jedného herca“ - v tomto prípade Julky, ktorá dnes už študuje herectvo profesionálne (vtedy bola mojou mladšou spolužiačkou). Vďaka Modlitbe Magdalény sme pochopili, že slovo a hudba si aj vo vážnejšej forme nachádzajú svojich poslucháčov.

O nejaký čas sme sa stretli s otcom Dušanom Škurlom a navrhli sme mu, že vytvoríme hudobno-poetické pásmo, ktoré by slúžilo ako živá pozvánka na prvý Národný pochod za život. Podarilo sa... 😊 A vďaka tomuto pásmu sme sa rozbehli naplno už pod značkou Poetica Musica.

Môžete nám predstaviť jej členov?

Stáli členovia sú: katolícky kňaz Martin Gnip (koordinátor, občas perkusie), profesionálni hudobníci Peter Jakab (gitary), Pavol Jakab (basgitara), Michal Lörinc (bicie, perkusie) a ja sa venujem písaniu textov, skladaniu hudby, hrám na klavíri a spievam.

Ako som už vravela, spolupracujú s nami aj iní ľudia, ktorých pomoc a priateľstvo si veľmi vážime - či už spomínaného spisovateľa Vlada, herečku Julku alebo režiséra Juraja Bochňu, fotografku Janku Tomondyovú a mnohých ďalších muzikantov a umelcov.

Autorkou hudby i textov ste vy. Mali ste od detstva vzťah k hudbe a poézii?

U nás doma sme vyrastali ešte tak tradične, na rozprávkach Dobšinského,

Andersena, riekankách, básničkách a rôznej hudbe - od folku cez klasiku až po ľudovú hudbu. Potom som objavila aj iné žánre, no myslím, že sa do mňa zapísalo veľa toho, čo som v detstve počúvala. Poéziu som mala vždy rada. Dodnes sa s radosťou vraciam k Rúfusovi, Váľkovi, Dilongovi, ale napríklad aj k takému Shakespeareovi.

Prostredníctvom hudby i hovoreného slova sa snažíte ľudom pripomínať hodnoty, na ktoré dnes svet často zabúda. Ktoré sú to?

Snažíme sa ponúkať to, čo sami zažívame... Zhrniem to do jednej vety ☺ - celkom by stačilo, keby sme všetci boli dobrí ako chlieb, voňaví ako nebo a radostní ako Veľkonočná nedeľa...

V rokoch 2010 a 2011 ste začali vytvárať cyklus Modlitby – jeho súčasťou je Modlitba Magdalény a Modlitba Ondreja. Prečo ste si vybrali práve tieto postavy?

Tieto biblické postavy dokážu oslovit' svojou prirodzenosťou, pokorou a silným vnútorným bojom. Každý z nás sa v nejakej tej drobnosti, ktorú pred nami zažili títo svätci, môže nájsť. Je motivujúce vidieť, ako sa premieňajú, ako Magdaléna zanecháva hriech a v skutočnej láske celkom omladne a ako Ondrej so svojou tvrdou povahou nachádza a spoznáva vo svojom živote tú správnu Cestu...

Prezradím, že cyklus Modlitby chceme v budúcom roku obohatiť Modlitbou Ježišovej matky a Modlitbou Cyrila a Metoda, ktoré sú už dva roky skoro hotové, ale zatiaľ sa nám ich nepodarilo vydať.

V rokoch 2013 a 2014 ste bojovali za život a rodinu programami Áno za život a Áno za rodinu. Akú ste mali odozvu?

Musím priznať, že sme týmito skúsenosťami boli veľmi povzbudení, pretože veriaci a aj mnohí nie veriaci ľudia prijali tieto programy pozitívne. S viacerými z nich sme sa rozprávali po našich vystúpeniach. Boli medzi nimi aj osoby, ktoré vraveli, že či už Áno za život, alebo Áno za rodinu boli pre nich povzbudením v ťažkých osobných chvíľach a niekedy aj pri rodinných problémoch. Teší nás, že niekedy sa slovo a pieseň dostane ďalej, než by sme si vôbec trúfali dúfať.

V súčasnosti svojou tvorbou tiež nadväzujete na aktuálne podnety, napríklad ostatný album Milosrdne bol pripravený k nedávno ukončenému Roku milosrdenstva. Bol pre vás tento rok niečím výnimočný?

Rok milosrdenstva bol pre nás trochu náročný v čase, keď sme album chystali. No potom prišla vzácna pozvánka sprevádzať mladých pútnikov Slovákov v Krakove. Prijali sme ju s veľkou radosťou ako istú formu odmeny za naše snaženia. Dokonca sa nám podarilo zahrať v centre Krakova na jednom z pódíí aj koncert. Pre nás ako pre tvorivú skupinu boli Svetové dni mládeže v Krakove určite najsilnejším zážitkom.

Čo pripravujete do budúcnosti?

Ako som spomínala, v nasledujúcom roku by sme radi predstavili Modlitbu Ježišovej matky a Modlitbu Cyrila a Metoda. A pracujeme aj na jednom špeciálnom a veľmi zaujímavom projekte spolu s Paľom Dankom (ktorého môžete poznať z TV Lux) a tanečným divadlom ATak - poprosili nás o vytvorenie autorskej hudby k ich novému divadlu o Zdenke Schellingovej. Je to pre nás veľká radosť aj výzva zároveň, keďže sme predtým ešte nič také nerobili ☺. Ale už sme takmer v polovici a zatiaľ sú obe strany spokojné...

Čomu sa venujete vo svojom súkromnom živote? Nemáte niekedy problém s nestíhaním?

V súkromnom živote každý z nás pracuje a funguje tam, kde je ☺. Ja ešte študujem a popri tom pracujem, takže sa nenudím. Sú obdobia plnšie, aj také

pokojnejšie... Niet sa na čo sťažovať - s Božou pomocou sa dá veľa znieť ☺.

Z čoho máte v živote najväčšiu radosť?

Hmm... Najväčšiu radosť mám z drobných zázrakov, ktoré pretkávajú každodennosť ☺.

Ďakujem za rozhovor!

Petra Humajová

Zuzana Eperješiová - narodila sa v Košiciach. Tu tiež študuje Anglický jazyk pre európske inštitúcie a ekonomiku (tlmočníctvo a prekladateľstvo) na Filozofickej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika. Je autorkou i interpretkou piesní tvorivej skupiny Poetica Musica, ktorá pod týmto názvom vystupuje od roku 2013.

Z tvorby Zuzany Eperješiovej

Byť človekom

Vo vnútri voláš páličivým tichom,
ozvena vekov v tebe znie -
všetci rozumejú len ty nie...

Včera ťa učili kráčať a dnes hovoriť,
všetky ich pravidlá poznáš naspamäť,
tak nech ti dajú odpovede hneď:

Na ľudskú pýchu a zavreté dvere,
v posvätnom tichu, v dobrej viere
hútaš čo znamená byť človekom.
Pokorne dávať a nežiadať späť,
vravia čosi, čo vôbec nevidieť.
Tak čo vlastne značí byť človekom?

Jedna plus dve sú vždy tri -
prečo k jednému skláňam sa k druhému
nie?

Otázka za otázkou v tebe tkvie...

Sú si rovní a potom rovnejší,
vraj tak bol vyskladaný svet.
Dnes smieš všetko, stačí iba chcieť...

Chlieb

Vo vôni chleba cítim mäkkú zem.
Ťlkot jej hrúd ma uspáva.
Šepot obilia v slinku sa odráža - počujem.

Nebo sa skláňa každou minútou.
Večnosť srdcom môžem cítiť.
Tu sa začína a končí všetko.
V jednom bode, v jednej chvíli.
Srdce jej dám, večnosti dám...

Kedy sa z pästi stanú ľudské dlane?
Aby nezabudli dotyk krajca chleba...
Čo viac chceme? Ved' všetko je už dané...

Diaľka sa stráca, kde sa natiahne ruka.
V jednom kúsku sa nebo núka,
keď ťa prosí o kôrku chleba.
Aj večnosti čas treba...

Zdroj: <http://zuzanaeperjesiova.blogspot.sk/>

ZVESTOVANIE PASTIEROM

Mária Valtorta (1897 – 1961) bola talianska mystička, ktorá v dôsledku zranenia zostala od roku 1934 ležiacou pacientkou. Od roku 1943 do roku 1951 mala videnia, ktoré na príkaz svojho spovedníka zapisovala. U nás vyšli v desaťdielnej knihe pod názvom *Evanjelium, ako mi bolo odhalené*.

V jednotlivých videniach sa opisujú udalosti zo života Ježiša i Márie, ku ktorým často i oni sami pridávajú svoj „osobný komentár“. Ako sa píše na prebale prvej časti knihy, „Dielo na vysokej literárnej úrovni živo opisuje krajinu, prostredie, osoby, udalosti. S vynikajúcou schopnosťou pozorovania vykresľuje vnútro postáv a situácií, predkladá radosti a drámy s pocitom skutočného účastníka udalostí, informuje o zvykoch, obradoch a kultúre vtedajších časov. Je strhujúcim rozprávaním o pozemskom živote Vykupiteľa, bohatom na jeho reči a dialógy, čím približuje náuku kresťanstva v súlade s pravou katolíckou vierou.“

Svätý páter Pio jednej zo svojich duchovných dcér na otázku čítania diela Márie Valtorty povedal: „Ja vám to nielen odporúčam, ja vám to nariadujem.“

My vám z tejto knihy prinášame úryvok o Zvestovaní pastierom.

Z dverí vychádza pastier. Jednu ruku si priloží na čelo, aby si chránil oči, a hľadá do výšky. Zdá sa nemožné, že sa musí chrániť pred prudkým svetlom mesiaca. Je však také živé a veľmi oslňuje najmä toho, kto vyjde z uzavretej miestnosti, kde je tma. Všade je ticho. Toto svetlo však udivuje.

Pastier volá svojich druhov. Všetci sa nahrnú k dverám. Húf drsných mužov rôzneho veku. Sú medzi nimi dospievajúci, ale aj šediví. Hovorí o tomto zvláštnom jave a tí najmladší sa boja. Najmä jeden z nich, asi dvanásťročný chlapec sa pustí do plaču, čím pritiahne na seba posmech starších.

„Coho sa bojíš, hlupáčik?“ opýta sa najstarší. „Nevidíš, že vzduch je pokojný? Čo si nikdy nevidel svietiť mesiac? Vždy si sa držal maminej sukne ako kura pod kvočkou, všakže? Ale ešte uvidíš veci! Raz ma to hnalo až k libanonským horám, ba ešte ďalej, vyššie. Bol som mladý a chôdza ma nezaťažovala. Bol som vtedy aj bohatý... Jednej noci som videl také svetlo, že som si pomyslel, že sa to Eliáš vracia na svojom ohnivom voze. Celé nebo bolo ako v ohni. Nejaký starec – vtedy bol starcom on – mi povedal: ‚Na svete skoro dôjde k veľkej udalosti.‘ A pre nás to bolo nešťastie, lebo prišli rímski vojaci. O, ešte uvidíš, ak budeš...!“

Ale pastierik ho už nepočúva. Zdá sa, že sa už ani nebojí, lebo zíde z prahu, vykľže spoza chrbta silného pastiera, za ktorým sa schovával, a vyjde do trávnatej ohrady pred prístreškom. Hľadá dohora a ide ako námesačný alebo ako keby bol zhypnotizovaný niečím, čo ho úplne priťahuje. V istej chvíli vykrikuje: „O“ a zostane ako skamenený s mierne otvoreným náručím.

Ostatní hľadajú na seba úplne zarazení.

„Co má ten hlupáčik?“ vraví jeden.

„Zajtra ho pošlem späť k jeho matke. Nechcem bláznov na stráženie oviec,“ vraví

druhý.

A stavec, ktorý predtým hovoril, povie: „Pod'me sa pozrieť prv, než budeme súdiť. Zavolajte i ostatných, ktorí spia, a vezmite si palice. Aby to nebola nejaká dravá šelma alebo zbojnici...“

Vojdú dnu, zavolajú ostatných pastierov a odchádzajú s faklami a palicami. Dostihnú chlapca.

„Tam, tam,“ zamrmle a usmieva sa. „Pozrite nad stromom na to svetlo, čo prichádza. Akoby kráčalo po mesačnom lúči. Hľa, ako sa blíži. Aké je krásne!“

„Ja vidím len trochu žiarivý jas.“

„Ja tiež.“

„Aj ja,“ vravia ostatní.

„Nie. Ja vidím čosi ako postavu,“ vraví ďalší. Spoznávam v ňom pastiera, ktorý dal mlieko Márii.

„Je to... je to anjel!“ kričí dieťa. „Pozrite sa, ako zostupuje a približuje sa... Dolu! Na kolená pred Božím anjelom!“

Zo skupiny pastierov, ktorí padajú tvárou na zem, sa ozve zdĺhavé a úctivé „ó“. Čím sú pastieri starší, tým väčší vyzierajú byť ohúrení žiarivým zjavením. Mladí sú na kolenách, ale hľadia na anjela, ktorý je čoraz bližšie pri nich. Zastaví sa vo vzduchu nad múrom ohrady s veľkými rozprestretými perleťovo bielymi krídlami v bielom mesačnom svite, čo ho obklopuje.

„Nebojte sa. Neprinášam vám nešťastie. Nesiem vám veľmi radostnú zvesť pre ľud Izraela a pre všetkých ľudí na zemi.“ Anjelský hlas je harmóniou harfy, na ktorej spievajú hrdlá slávikov.

„Dnes sa v Dávidovom meste narodil Spasiteľ.“ Pri týchto slovách anjel roztvorí ešte väčšími krídla a radostne nimi zamáva, pričom akoby z nich sprchol dážď zlatých iskier a drahocenných kameňov. Skutočná dúha, ktorá vytvára víťazný oblúk nad biednou ohradou.

„... Spasiteľ, ktorý je Kristus.“ Anjel zažiarí ešte prenikavejším svetlom. Jeho dve krídla, teraz nehybné a vystreté k nebu ako dve nehybné plachty na zafirovom mori, pôsobia ako dva dvíhajúce sa plamene.

„... Kristus Pán.“ Anjel si zloží obe jagavé krídla a prikryje sa nimi ako diamantovým plášťom prehodeným na odeve z perál, skloní sa ako na poklonu s rukami skríženými na srdci a tvárou sklonenou na prsiach, ktorá sa skrýva v tieni vrcholov zložených krídel. Vidno len podlhovastú žiarivú postavu, nehybnú po dobu jedného „Glória“.

Ale hľa, už sa znova hýbe. Rozprestiera krídla, dvíha tvár, ktorej svetlo sa rozlieva do rajskeho úsmevu, a vraví: „Spoznáte ho podľa týchto znamení – v biednej maštali za Betlehemom nájdete dieťa v plienkach uložené v jaslích pre zvieratá, lebo pre Mesiáša sa v Dávidovom meste nenašla strecha nad hlavou.“ Pri týchto slovách anjel zväžnie, ba až zosmutnie.

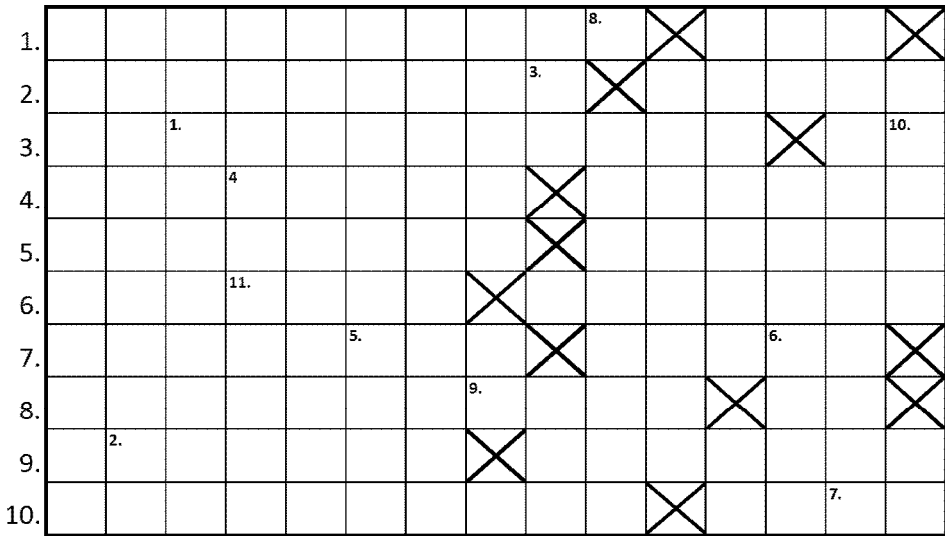
Ale teraz z nebies zlieta toľko, ó, toľko anjelov, jemu podobných, zostupuje celý zbor jasajúcich anjelov, ktorí svojou rajsťou žiarou zatienujú mesiac. Zhromažďujú sa okolo anjela zvestovateľa, mávajú krídlami, šíria vôňu a ľúbezny zvuk, v ktorom sa zlievajú najkrajšie hlasy stvorených bytostí, dovedené k dokonalému súzvuku. (...) Anjelské „Glória“ sa rozlieva spolu so svetlom v stále väčších vlnách po tichom kraji.

(Úryvok pochádza z knihy Mária Valtorta: Evanjelium, ako mi bolo odhalené 1)

Obrázok: <http://www.farnostprerov.cz/node/1005>

TAJNIČKA

„Čím viac musíte, ... (tajnička).“ (P. Kosorin)

1. Svätý, ktorý je patrónom prievidskej farnosti - auto po anglicky.
2. Veľký podnik v Novákoch - materiál slúžiaci na výrobu nábytku.
3. Názov publikácie, ktorej spoluautorom je A. Bohó - ŠPZ Trnavy.
4. Filmárik a ... - hlavné mesto Veľkej Británie.
5. Dolina neďaleko Ružomberka – strukovina.
6. Krstné meno člena DUO Bandu - sviatok má 6.12.
7. Maďarské mesto, v ktorom sa nachádza Tropicarium - zliatina medi a cínu.
8. Umelecké meno Pavla Országha - chemická značka zlata.
9. Jubileum inak - výrobok z mlieka s vysokým obsahom tuku.
10. Jedovatá červená huba - bolestivá hnisavá zdurenina.

Maťka Humajová

OSEMSMEROVKA

Letí bocian a v zobáku nesie plachtu so 75-ročným dedkom. Dedko sa na neho pozrie a vraví:

„Počuj bocian, keď ... (osemsmerovka 3 2 7 7, 11 2 2 2 2 písmen).“

V	A	S	K	U	L	A	R	I	Z	Á	C	I	A	S	M	E	A	R	O	P	D	O	P	
A	Č	A	T	Í	A	L	Z	A	P	R	Í	R	O	D	A	V	A	L	S	O	D	A	R	
Ň	Ň	E	N	I	N	B	A	K	C	H	K	S	K	A	N	O	D	O	V	K	Ľ	T	E	A
E	V	Y	L	A	A	Ľ	K	T	O	E	I	P	Í	C	R	A	E	I	Í	N	Z	Ľ	N	
R	E	A	K	Á	R	Ô	U	L	I	D	T	L	L	N	I	T	N	C	S	O	O	A	O	
Á	Ľ	A	A	D	R	C	H	E	T	E	N	E	O	N	N	R	J	A	E	K	H	Š	H	S
B	K	K	L	A	U	S	I	L	R	Z	Č	R	P	O	R	E	O	P	E	O	A	K	T	
O	O	M	O	I	O	S	T	S	A	V	N	I	P	E	E	V	T	R	K	S	I	O	I	
R	S	A	K	Š	E	R	A	V	T	Y	K	L	N	A	V	D	A	E	T	P	C	M	K	
K	Ť	I	L	E	S	N	Í	K	O	A	A	Š	L	A	O	I	A	Z	V	O	Á	Y	A	
Š	A	R	V	A	N	E	C	P	O	C	H	O	D	E	M	L	A	K	I	A	D	N	S	I
B	A	P	O	L	O	K	O	Š	E	Ľ	A	E	S	U	Ú	Ľ	V	D	N	Á	I	E	C	
A	Y	T	R	E	Z	O	N	A	N	C	I	A	P	A	C	N	O	E	I	R	M	Ľ	Á	
R	Ň	D	N	M	A	K	O	V	N	Í	K	A	U	Ž	I	I	K	N	V	S	O	N	T	
A	D	Á	L	I	A	K	L	E	B	A	K	N	A	T	A	C	Á	T	O	T	N	O	N	
N	A	O	L	O	A	A	K	L	Á	Š	P	E	K	U	L	A	N	T	H	V	E	S	E	
I	P	A	M	P	E	R	S	K	A	R	E	T	S	E	M	I	R	T	O	O	D	Ť	M	
D	E	N	N	Í	K	A	K	R	A	K	Ľ	Ô	K	Š	T	A	M	P	R	L	Í	K	A	
L	R	N	E	D	O	Č	K	A	V	E	C	N	E	D	O	N	O	S	E	N	E	C	L	
O	P	N	E	M	O	C	N	I	C	A	I	C	Á	Z	I	D	R	A	D	N	A	T	Š	

ANARCHISTA, BARANIDLO, BYDLO, DENNÍK, DENOMINÁCIA, DIAĽNICA, IZBA, KABELKA, KEKSÍK, KOLESO, KÔRA, ĽAHKOMYSELNOSŤ, ĽALIA, LAMENTÁCIA, LATINČINA, LESNÍK, MAKOVNÍK, NÁKOVKA, NEDOČKAVEC, NEDONOSENEC, NEMOCNICA, PAMPERSKA, POĽNOHOSPODÁRSTVO, POLOKOŠEĽA, POTECHA, PLÁŇ, PODPORA, POCHOD, PRANOSTIKA, PREDOK, PREPAD, PRIAMKA, PRÍRODA, RADOSLAV, REHOĽA, REVOLÚCIA, REZONANCIA, ROHOVINA, SPLŇ, SUDKYŇA, ŠÁLKA, ŠARVANEK, ŠATNIARKA, ŠKAPULIAR, ŠKÔLKARKA, ŠKROBÁREŇ, ŠPEKULANT, ŠTAMPRLÍK, ŠTANDARDIZÁCIA, TISÍC, TRIMESTER, TROJICA, VAREŠKA, VASKULARIZÁCIA, VAZELÍNA, VČELÁRSTVO, VEĽKOSŤ, VETERNÍK, VETROPLACH, VICEPREZIDENT, VLKOLAK, VRTUĽNÍK

Maťka Humajová

KTO NESKORO CHODÍ, BÝVA ĎALEKO

(25. rodinný výlet)

A tak sme sa toho dožili... Svitlo sobotné ráno 6. augusta 2016 a my sme sa spoločne s rodinou a priateľmi vydali putovať po Slovensku. Už po 25. raz. Tentoraz pod heslom – „Kto neskoro chodí, býva ďaleko.“

Celé podujatie ako vždy odštartovala Necpalanka, piesňou pri odchode o siedmej ráno neďaleko Kultúrneho domu v Necpaloch. Účastníci výletu – už tradične „označovaní“ symbolom výletu zo šikovných rúk Silvie Petrásovej – sa vydali na cestu smerom na západ. Slova sa hneď chopil organizátor a moderátor celého podujatia Peter Petrás. A to nielen preto, aby nás oboznámil s trasou cesty, ale aj aby ohlásil začiatok súťaže Necpaloviny.

Kým sme prišli do Skalice – prvého cieľa našej cesty – štyri súťažné družstvá; Hlavičky (Peter Lachký, Ľudka Bátorová, Ivan Krško), Rodinka s.r.o. (Gajdovci), Prváčikovia (susedia Mokří) a HD – Hierge deti (Tomáš a Zuzka Mečiarovci, Martin Humaj); už splnili prvé súťažné úlohy. Odpovedali na otázky, ako vysoko porazili slovenské hokejistiky bulharské v kvalifikácii na olympijské hry (82:0); čo znamená slovo smyk (poľnohospodársky stroj); a odhadli, aká finančná čiastka sa ukrýva vo valci s euromincami.

Historická Skalica a Kopčany

Skalica nás privítala s otvorenou náručou. Najprv sme v nej navštívili budovu bývalého františkánskeho kláštora, kde nám predviedli výrobu klasického skalického trdelníka, potom sme sa presunuli ku Kostolu sv. Michala Archanjela. Tu sme vystúpili na vežu a prezreli sme si mesto z vtáčej perspektívy. Navštívili sme takisto Rotundu sv. Juraja a Ľadovňu, kde kedysi – v čase neexistence chladničiek – bol uskladnený ľad, využívaný najmä krcmármi na chladenie nápojov. V týchto priestoroch bez problémov vydržal od jednej zimy až do ďalšej.

Keď sme sa vrátili do autobusu, mali sme už veru poriadne prázdne žalúdky. A tak sme všetci vytiahli klasickú výletnú poživeň – šnicle – a pustili sa s chuťou do nej. Neviezli sme sa však ďaleko, iba do Kopčian. Tu sme si aspoň zvonku prezreli najstarší zachovaný kostol na území Slovenska zasvätený sv. Margite Antiochijskej (pochádza pravdepodobne z 9. storočia) a navštívili sme i cisársky žrebčín, na oprave ktorého sa podieľa a pútavo nám o ňom (i chove koní) porozprával Stanislav Matulík.

Pivo v Holíči

Napokon sme sa presunuli do posledného bodu našej trasy – pivovaru Wywar v Holíči. Tu sme absolvovali prehliadku i ochutnávku piva a nechýbala ani jedna zo súťaží. Účastníci súťažných družstiev museli spomedzi seba vybrať jedného, ktorý bol prezlečený za mačku – mal zamňaukať - a ďalší dvaja ho mali striedavo hladkať so slovami: „Ty moja úbohá mačička!“ bez toho, aby sa zasmiali. Snáď netreba ani

hovorí, že niekomu sa nepodarilo ani začať... Zato družstvo Peťka Lachkého zvládlo tento úkon priviesť dokonca až desaťkrát ☺.

A nasledovala cesta domov. Počas nej v autobuse tombola, v rámci „cikpauzy“ posledná exteriérová úloha (odhodenie balóna naplneného fazuľou pomocou plachty – v päťici - čo najďalej), prezentovanie výsledkov celodennej úlohy na tému „25“... Víťazmi Nečpalovín sa stali Prváčikovia, a teda o rok na výlet pôjdu zadarmo oni. A my sa už teraz tešíme na to, ako sa začne nová štvrt'storočnica rodinných výletov pod taktovkou Petra Petráša ☺!

Petra Humajová

ŽIVOT LEKÁRNIKA V STATUSOCH

17. október

„Pani magistra, vy máte taký úsmev, že keď sa na nás usmejete, hneď ozdravieme.“

5. november 2016

„Dobrý deň moja zlatá, prišiel som po tie pirule.“

„A aké pirule by to mali byť?“

„Jóóój, keby som ja vedel... Také tie oné, no, neviem, ako sa to volá... Včera som tu bol.“

„Len my sme tu neboli ☺. A na čo by to malo byť?“

„Kebych ja vedel... Také oné z rajčín to bolo...“

Nakoniec sme našli vzadu, čo mal pán objednané.

„No vidíte, s mladými sa dá dobre dohodnúť... Pekný víkend prajem!“

Zn.: Sobota - robota ☺.

Každodenne sa na niečom zabávam... Včera ešte napr. prišiel pán, čo chcel nejaké fáče a lepiacu pásku ☺. Alebo pán, čo chcel sirup pre deti od kašľa... A keď som sa ho viac popýtala, zistila som, že to chce pre psíka. „Chudáčik, taký je zachrípnutý, že ani brechať nemôže, pani magistra...“ ☺

23. november 2016

„Dobryyyy, čipky si prosím!“

„A aké? Na prehnatie? Zníženie teploty? Na zlatú žilu?“

„Ja neviem, tak asi na prehnatie mi dajte...“

Íšla som ich zobrat' a pán o chvíľu ešte na mňa kričí: „Alebo viete čo? Dajte mi radšej tie na zlatú žilu, aspoň budem bohatší!“

24. november 2016

Starší pán mi podáva kôpku receptov a hneď aj dodáva:

„A ešte si aj baterky trinástky poprosím..“ (Do načúvacieho aparátu.)

Nachystala som mu všetky lieky a pýtam sa ho: „Napíšem vám aj dávkovanie na krabičky?“

Dedko sa len usmieva a prikyvuje... Tak vezmem pero, všetko mu vysvetľujem a píšem - kvôli čomu tie lieky berie, koľkokrát denne, prípadne či pred jedlom, alebo po jedle a podobne...

Nakoniec sa dostávam k baterkám: „Keď si budete dávať novú baterku do

prístroja, tak si odlepte ten prúžok a nechajte si ju ešte chvíľku na vzduchu a až potom ju dajte do prístroja. Baterka potrebuje nejaký čas, aby sa našartovala, takto by mala dlhšie vydržať... Rozumeli ste všetkému? Ešte niečo dáme?"

Dedko sa stále usmieva, prikyvuje, a keď vidí, že som s rozprávaním skončila, hovorí:

„Darmo mi to rozprávate, pani magistra...“ Ukazuje na aparát v uchu a dodáva: „Ja mám v tom aparáte vybitú baterku.“

29. november 2016

Dnes prišla do lekárne rodinka - muž, žena a malý chlapček. Mali recepty pre chlapčeka. Celý čas, ako som ich vybavovala, muž vtipkoval, no skrátka, bolo veselo... Keď som sa ich nakoniec spýtala, či im ešte niečo k tomu dám, žena sa ku mne naklonila a pološeptom povedala: „Ešte tehotenský test si prosím..“ V tej chvíli muž najskôr zbledol, potom zošedol, nakoniec zozelenel... A vyšlo z neho len: „Coooozeeee????????“ Od tej chvíle už nič nepovedal. Iba predychával ☺

7. december 2016

„Pani magistra, ten jeden cent mi nedávajte, to si odložte do výbavy, aby ste mali, keď sa budete vydávať...“ ☺

Píše sám život, zaznamenáva Martina Humajová

ŽIVOT UČITEĽA V STATUSOCH

(Pokračovanie deviate...)

8. jún 2016

Z piatackej písomky: „Ako sa volá organizácia, ktorá sa v súčasnosti snaží riešiť konflikty mierovou cestou?“ Odpoveď žiaka: „Prezidentstvo. Napr. Fico, Kiska, Obama.“

Iná žiačka zas namiesto OSN napísala SNP ☺

9. jún 2016

Dnes som písala písomku z dejepisu s ďalšou triedou piatokov, ktorí - ako sa ukázalo - vedia veľmi originálne využívať svoju logiku. Vysvetľovala som im totiž, že hlaholika je písmo, ktoré nám priniesli Konštantín a Metod a cyrilika je jeho zjednodušená podoba. Keď som sa v písomke spýtala, čo je hlaholika, jeden žiak odpovedal: „Sťažená cyrilika.“

Odpoveď na bonusovú otázku, po ktorej má človek pocit, že jeho hodiny dejepisu neboli zbytočné - najmä keď vie, že dotyčná piatačka to myslela vážne: „Ktoré učivo ťa na dejepise najviac zaujalo a prečo?“ „Detská práca, lebo som nevedela, že aj v dnešnej dobe deti pracujú a my sa máme tak dobre.“

10. jún 2016

Výstižná veta na piatok vyslovená siedmakom desať minút pred koncom štvrtej vyučovacej hodiny: „Pani učiteľka, tuším už aj vy máte toho dosť!“ ☺ Škoda len, že ešte ďalšie dve vyučovacie hodiny nasledovali - pre neho i pre mňa ☺

11. jún 2016

Živá spomienka na včerajšie hranie „pravopisného kráľa“ - resp. na prípravu na diktát - u deviatakov... ☺ Princíp „hry“ je jednoduchý. Kto napíše slovné spojenie /

vetu bez chyby, postupuje do ďalšieho kola. Víťaz celej hry získava jednotku.

Vyvolala som teda k tabuli aj na pravopis nie veľmi nadaného žiaka a nadiktovala som mu vetu: „Ihneď zavolajte kriminálku.“ Výkriky z lavíc: „No ak toto nenapíšeš dobre... Také ľahké!“ A dotyčný usilovne zapisuje: „Ihneď zavolajte kriminálku.“

Spolužiaci - vidiac, že to zvládol takmer bezchybne - sa chytajú za hlavu a kričia: „Poriadne si to pozri!“ Dotyčný žiak sa na vetu pozorne zadíva a výkrikom „Jáj!“ opraví vetu na: „Ihneď zavolajte krimynálku.“

V tom okamihu sú už všetci vo vare. „Veď sa na to pozri!!!“ Žiak XY - rozčúlený, čo stále od neho chcú - uvažuje nahlas: „A čo si tam mám pozerat? Veď na d sa mäčkej nikdy nedáva!“ Po zdesenom výraze v tvárach svojich základnoškolských spolupútnikov predsa len zmení „ihneď“ na „ihned“ a spolužiaci si s úľavou vydýchnu.

V snahe priviesť ho k správne mu riešeniu (Všimáte si, že v tejto triede ju už nemusím vyvíjať iba ja 😊? Je to super!) ho žiak z prvej lavice „inštruuje“ ďalej. „A čo si nikdy nevidel krimi noviny? Ako sa píše to krimi?“ Skúšaný žiak sa na vetu pozorne zadíva, víťazoslávne sa plesne po hlave a povie: „Ahá!!! To má byť osobitne!“ A šmahom ruky opraví vetu na: „Ihneď zavolajte krimy nálku.“

V tej chvíli sme to všetci vzdali 😊. Ale nie s ním, iba s tým jeho pravopisom 😊. Nebojíme sa oňho. V inom sa on hravo uplatní 😊.

15. jún 2016

Výroky dňa 😊:

1. „Pani učiteľka, vy ste vždy taká zladená...“ (5.A)
  2. Po zahrnutí: „Vidiš, Vanesa? Ja som ti hovoril, že to bol hrm!“ (6.A)
  3. „Medzi hlavné problémy Ameriky zaraďujeme životné katastrofy.“ (6.A)
- No neučte radi 😊.

A pridala sa ešte aj výroky č. 4: „Ako sa nazýval jediný prípustný umelecký smer v Československu v období komunizmu?“ Odpoveď deviataka: „Socialistický postimpresionizmus.“

Jáj, dnes sa veru nasmejeme...: „Čo vieš o výskume vesmíru v 2. polovici 20. storočia?“ „Boli tam dve lode, pes Lajka a prvý na Mesiaci bol Gagarin.“ 😊

9. september 2016

„Pani učiteľka, a už sa aj tešíte na hodinu do našej triedy?“ znela dnes otázka jedného ôsmaka. Odpovedala som mu protiotázkou: „A čo ty, tešíš sa, keď vás prídem učiť?“ Nasledovalo hlboké zamyslenie, chvíľka ticha, až nasledovala odpoveď: „Dá sa to tak povedať.“ 😊 Nuž, dámy a páni, školský rok 2016/2017 sa pomaly, ale isto rozbieha 😊!

5. november 2016

Tak som sa od piatok dozvedela, že máme nový štátny sviatok: 15. september - povstanie Panny Márie. To si teda neviem predstaviť... 😊

10. november 2016

Keď má siedmak problém s rozlíšením významu slov „nájazd“ a „nadjazd“... „Čo bolo vonkajšou príčinou zániku Veľkej Moravy?“ „Nadjazy staromadžarských kmeňov.“ 😊

12. november 2016

A piataci opäť bodujú... „Dopíš slová podľa vzoru: 2 noci - 1 noc. 2 koše - 1 ...“
Odpoveď žiaka: „... košeľa“ ☺.

Dopln čhýbajúce písmená: „Predavač vykrikoval: ‚Výhodný nákup, plody mora!‘
Mal prenikavý hla_.“ A viete, čo mal prenikavé? Vraj „hlad“ ☺.

13. november 2016

Hláška z dnešnej detskej svätej omše:

„Deti, keď ideme niekomu na svadbu, čo je potrebné, aby sme predtým spravili?“

Dieťa č. 1: „Musíme sa pekne obliecť!“

„Ano. Čo ešte?“

Dieťa č. 2: „Musíme sa riadne poumývať!“

„Ano, a čo ďalej?“

Malé dieťa č. 3 vážnym hláskom pomaly a dôstojne vysloví: „Musíme sa poriadne vycikať!“

Taký výbuch smiechu už v kostole dávno nebol. Obdivujem pátra Janka, že dokázal v kázni pokračovať ďalej ☺.

25. november 2016

Teším sa, že u ôsmakov už nastupuje fáza sebauvedomenia ☺ (odpoveď v písomke na otázku: Vyjadrí aspoň piatimi súvislými vetami svoj názor na tému: Atmosféra v našej triede): „V našej triede je hrozná atmosféra. Všetci vykrikujú a behajú bez dovolenia. Vyrušujú ma. A ja, blbý, im vždy odpoviem.“ ☺

Niektorí to ale berú s humorom ☺: „Atmosféra v našej triede je srandovná. Všetci sú tu rozbláznení. Je tu hlučno a niekedy nie je počuť ani vlastné slovo. Nikdy tu nie je smutno.“

Niektorí sa zas pokúšajú vystihnúť aktuálnu atmosféru na hodine...: „Teraz atmosféra na hodine nie je veľmi dobrá. Pravdepodobne sú všetci nervózni, lebo píšeme písomku. Je tu dosť ticho. Všetci rozmýšľajú. Je dosť možné, že keď dopíšeme písomku, atmosféra sa zlepší.“ ☺

A iní sa zas pokúšajú jemne „nabonzovať“ ☺: „V našej triede je veľmi ticho. Lebo píšeme písomku zo slovenského jazyka. Každý jeden žiak je potíchu a rozmýšľa nad písomkou. Mirko mierne nakukuje do Tiborovej písomky. Sme tak ticho, že by sa tu dala počuť mucha.“ ☺

30. november 2016

Nemám slov... „Čo sú teritoriálne štáty?“ Odpoveď šiestaka: „Keď si pes označuje teritórium.“

1. december 2016

Nuž, tak sa zdá, že metóda zapamätania si neznámeho pojmu na základe čohosi známeho tiež nie je vždy zárukou úspechu... „Ako sa vlastným menom volal Andrej Sládkovič?“ Namiesto Andrej Braxatoris zaznelo „Andrej Baumaxtoris“ ☺.

Píše sám život, zaznamenáva Petra Humajová

PRVÉ VIANOCE BEZ STARKÉHO GEJZKA

Dlho som sa odhodlávala k týmto riadkom, najmä v tomto adventnom predvianočnom období, ktoré je pre mňa - rovnako ako pre mnohých iných ľudí - svojím spôsobom nostalgické. Práve počas nich sa totiž radi vraciame do obdobia detstva, do spomienok a zážitkov, v neposlednom rade i na Vianoce. Ja však v súvislosti s nimi teraz spomínam najmä na neho.

Ľudia sa rodia a umierajú, to je kolobeh života na tejto Zemi. Každý to vie, ale pokiaľ ide o najbližšieho človeka - rodiča – otca, človek si to akosi nechce pripustiť. Myslí si, že rodičia žijú a sú tu navždy. Je to tak, prirodzene, samozrejmé. Ja som si tiež nikdy nevedela predstaviť, že raz príde čas, keď tu nebudú. Stalo sa, dňa 3. augusta 2016 po dlhej chorobe vo veku 76 rokov zhasol plameň života môjmu ocinovi Gejzkovi Mičkymu.

Vždy, keď sa v jeho zdraví niečo pošramotilo, vystrábil sa. Po návrate z Bratislavy som ho našla na svojom mieste, doma, pri televízore sledovať šport či správy, alebo v kuchyni, kde rád kibicoval mamine do varenia, strúhal zeleninu, zemiaky či driemal v kresle nad bulvárnym denníkom „Nový čas“, bez ktorého by sa mu deň nerátal.

Jedného osudného dňa však jeho miesto zostalo prázdne. Skončil svoju životnú púť na tejto Zemi. A mne sa v hlave premietol celý život, moje detstvo, zážitky a situácie, často úsmevné, ale aj obdivné.

Férový chlap

Starký, ako sme ho všetci volali, odkedy sa narodili štyri vnučky (hotový babinec); a starký Gejzko, odkedy pribudli do rodiny pravnúčatá; sa narodil na Gemeri v roku 1940. Bol najstarší – prvorodený syn zo štyroch súrodencov.

S maminou sa spoznali na svadbe svojho bratranca a sesternice, mojich budúcich krstných rodičov. (To ešte vtedy nevedeli ☺.) V októbri 1961 sa vzali a o rok neskôr som sa narodila ja. O tri roky pribudol syn Miroslav.

Hoci obaja naši rodičia pochádzali z iných regiónov, ocitli sa po svadbe v Prievidzi, kde ocino dostal prácu. Prevažnú časť života pracoval ako technik na Banských stavbách. Pamätám si (a aj on to často spomínal), že každú nedeľu pred obedom musel so mnou, trojročnou, chodiť na pivo. Muselo mať vždy veľa peny. Ja som vypila tú penu zvrchu a on dopil pivo. Napriek tomu zo mňa nie je alkoholik ☺.

Bol motorista. Vlastnil motorku; neskôr Tatraplán, kde sa kúrilo vyhriatymi tehliami. Potom, keď doba pokročila, sme mali Trabant kombi, ktorý sme každé prázdniny naložili až po strechu a išlo sa stanovať na Balaton alebo na Síravu. Na tú dobu úžasné zážitky. Trabant sme po čase vymenili za modernejšie

vozidlo Škodu 100.

Starký si všetko na autách vedel opraviť sám. No nielen na autách, bol zručný vo všetkom. Skrátka majster. Po rokoch som si už ako dospelá uvedomila, že bol všade obľúbený a uznávaný ako férový chlap. Aj keď ako technik patril k robotníckej triede, vo chvíľach, keď som v rôznych životných situáciách vyslovila jeho meno s tým, že som jeho dcéra, počula som na jeho adresu aj vo vyšších kruhoch len superlatívy – férový človek.

Láska k vnúčatám

Keď sme s bráňom ako deti vyvádzali, ocino nás nikdy neudrel, nikdy nekričal. Miloval tiež svoje vnúčatá. (Dnes ako stará mama už viem, o čom to je.) Bol hrdý na to, že keď sa mu narodila druhá vnučka Lucka (v roku 1984), prestal fajčiť a každý rok pri príležitosti jej narodenín nezabudol poznamenať, že toľko rokov už nefajčí ☺.

Moje baby sa dodnes smejú pri spomienke na časy, keď víkendy trávili u starkých na sídlisku. Spomínajú najmä na jeho tajnú „rozprávko-básničku“, ktorú im na požiadanie („natajnáša“, aby starká nepočula ☺), odrecitoval v sobotu ráno v posteli, kde si spolu so starkým lebedili, keď nebolo treba skoro vstávať. Dodnes ju vedia naspamäť. A prečo im ju hovoril „natajnáša“? Lebo v nej boli „neslušácke“ slová: „Kde bolo, tam bolo, kde sa voda sypala a piesok sa lial, kde holý na moste bez riti sedel a nemý pošepol hluchému, aby sa vy...kandil do vrecka holému.“

Lenka dodnes spomína, že ako malá nikdy nechápala starkého odpoveď na otázku, kedy už príde starká: „Ani slepá kura oko neotvorí a bude tu.“ Však ako môže slepá kura oko otvoriť ☺???

Milovaná záhradka

Jeho najväčším životným koníčkom bolo záhradkárčenie. Naši mali dlhé roky záhradku v Bojniciach v záhradkárskej osade, kde bol, samozrejme, predsedom. Prečo samozrejme? Lebo mal rád funkcie ☺. Dokonca kvôli tomu skončil univerzitu tretieho veku v odbore záhradkárstvo – ovocinárstvo. Tu zožal úspech najmä s vlastnou diplomovou prácou, poctivo odmakanou, o ktorej dekan povedal, že si ju špeciálne odloží. Ocino si v záhradke dokonca vlastnoručne postavil chatku.

Do záhradky musel chodiť každý deň, pomáhal záhradkárom radami, ale aj zabezpečoval technickú prevádzku celej osady. Každý sa na neho obracal s prosbou o radu. Záhradkárčenie ho naplňalo.

Vnúčatá vyrástli, prišli pravnúčatá a história sa opakovala ☺. Jeho srdcovkou bola rodina. Deti troch generácií, o zábavu nikdy nebola núdza. S maminou oslávili zlatú svadbu v roku 2011, tohto roku by to už v októbri bolo 55 rokov... Bolo by, už sa toho nedožil.

Posielame mu všetci pozdrav do nebička. Pri vianočnom stole bude s nami v našich srdciach. Česť jeho pamiatke, nikdy nezabudneme.

Dcéra Janka Petrášová

RECEPTY

Mrežovník

Suroviny: 45 dkg hladkej múky, 25 dkg „Hery“, 2 žltky, 15 dkg práškového cukru, 1 prášok do pečiva, trochu (asi ½ dcl) mlieka

Postup: Všetko spolu do hladka zmiesime, časť cesta odložíme, zvyšok rozgúľame, dáme na vymastený, vysypaný plech, potrieme ríbezľovým alebo ľubovoľným lekvárom, môžeme ho trochu posypať mletými orechmi. Odloženú časť cesta rozgúľame (4 – 5 mm), radielkom krájame úzke dlhé pásičky a ukladáme na pripravený koláč, aby vznikla mriežka (alebo ich uložíme jedným smerom), a dáme piecť. Vychladnutý pokrájame a pocukríme.

Čokoládovo-hroziakový koláčik

Suroviny: 12 dkg masla (Hera), 15 dkg práškového cukru, 6 dkg kryštálového cukru, 6 vajec, citrónová kôra, 12 dkg posekaných hroziakov namočených v rume, 21 dkg strúhanej čokolády (môžu byť nadrobno polámané peniažteky), 18 dkg polohrubej múky, ½ balíčka prášku do pečiva

Postup: Maslo a cukor vymiešame, pridáme žltky, dobre spolu prešľaháme, pridáme hroziak, čokoládu, premiešame a nakoniec striedavo s múkou, v ktorej sme

rozmiešali prášok do pečiva, pridáme tuhý sneh vyšľahaný s kryštálovým cukrom, opatrne premiešame a dáme na vymastený, vysypaný plech piecť. Vychladnutý koláčik pokropíme rumom, potrieme marhuľovým alebo iným džemom a polejeme čokoládovou polevou. (Krájať môžeme na menšie kúsky, nôž máčame v horúcej vode.)

Bielkový chlebíček – ovocný

4 bielky a 4 polievkové lyžice kryštálového cukru vyšľaháme na tuhý sneh, primiešame 2 polievkové lyžice rozpusteného vlažného masla, podľa chuti pokrújané sušené slivky, marhule, sekané orechy... Opatrne premiešame, dáme do formy na srnčí chrbát vyložený papierom na pečenie a upečieme. Vychladnutý vyklopíme, môžeme ho poľiať čokoládovou alebo citrónovou polevou, alebo len poprúkať čokoládou.

Recepty vyskúšala, vylepšila a dobrú chuť všetkým želá
Filka Petrášová

Recepty z predchádzajúcich čísel časopisu MAŇA nájdete na www.casopis-mana.sk

Z ARCHÍVU

Pri príležitosti 350. výročia príchodu piaristov do Prievidze a 400. výročia vzniku rehole, ktoré si pripomenú budúci rok, uverejňujeme v rubrike Z archívu naše dávne príhody s nimi – pretože v živote našej rodiny sú prítomní „od nepamäti“ 😊.

Náš výlet do Hornej Štubne

Začalo to tak, že na stanici sme museli čakať na pátra Vojtecha. Už sme stáli na troch staniaciach. Už sme išli cez jeden tunel. Teraz sme stáli pol hodinu na ďalšej stanici. Teraz vidíme krásnu lúku. Teraz sme išli cez štyri tunely. Už sme v Hornej Štubni. Teraz sme dojedli. Teraz sa deti hrajú. Nemohli sme nájsť lúku, na ktorej by sme si zahrali futbal. Deti sa hrajú na preteky. Teraz začalo pršať. Už ideme domov. Páter Janko túži za kávou. Mirka a Majka sedia na pátrovi Jankovi. Ujo Milan sedí pri mne. Teraz stojíme. Už ideme z Hornej Štubne. Veronika už dojedla paštéku. Teraz to tu zahrmoťalo. Keby ste vedeli, na dverách máme napísané: Vyhradené pre Piaristickú školu F. Hanáka Prievidza. Náš výlet sa končí. Ale ešte prideme. Tento výlet bol pre nás všetkých potešením.

(21.6.1999)

Matka Humajová (vtedy žiačka 1. ročníka ZŠ)

Opekačka s pátrom Vojtechom a pátrom Pavlom

V tento deň k nám prišli pátri. Ešte keď mali iba prísť, tak sme s Martinom hovorili, ktoré auto je pekné a ktoré škaredé. Potom už prišli. Ocko im upiekol špekáčky. Keď ich zjedli, tak sa rozprávali. S mojím starým si dobre rozumeli. Bol to pekný deň.

(21.8.2001)

Opekačka s pátrom Jankom a pátrom Vojtechom

V tento deň si ku nám prišli opekať pátri. Neprišli však iba oni, ale aj Marta Melišková, Peťo Šimkovič a Majka Kvetová. Ocko nám opekla špekáčky a my sme sa zatiaľ rozprávali. Pátri si pozreli aj nejaké naše fotky. Tento prekrásny deň sme ukončili jedným desiatkom ruženca.

(Bez udania dátumu, ale pravdepodobne v ten istý rok, prípadne o rok neskôr.)

Matka Humajová

Turíce 2003 Turíce – sviatok zoslania Ducha Svätého

Mladí v Prievidzi sa naň zvlášť tešia. V predvečer Turíc sa totiž už 10 rokov schádzajú v piaristickom kostole, kde spevom i modlitbami až do polnoci chvália Boha. Program Mládež očakáva Nové Turíce založil páter Alojz Orlický. Dnes ho organizujú hlavne mladí z Trosiek a páter Janko Hríb.

Tohtoročný program sa začal sv. omšou o pol siedmej, na ktorej spievala Rosnička. Po omši pridali ešte zopár pesničiek a na „scénu“ nastúpil hlavný hosť večera – Skalkáči zo Simonovian. Boli skvelí a spieval s nimi celý kostol... Nasledovalo vystúpenie mladých z Handlovej, Bartolomejčiat a Taizé adorácia. Páter Janko vyložil Sviatosť oltárnu a my – Trosky -, ale i I.O.C.U.S. (to sú tí najlepší z Trosiek) sme spievali adoračné piesne a hovorili svoje chvály či modlitby k Bohu.

Po tomto stíšení sa nám predstavila skupina Gnosis. Myslím si, že boli úplne super, i keď oni tvrdili, že technika to všetko pokazila. Svojím výkonom si vyslúžili obrovský potlesk – a ten hovoril o všetkom.

Mladí z Lazian si pripravili zaujímavú scénu. Kým páter Janko stále dookola čítal to isté čítanie o desiaticich malomocných a ich uzdravení, oni sa zamiešali vzadu medzi ľuďmi a robili „bordel“. Vykrikovali po sebe, nahlas telefonovali z mobilov... Až na jedného pána sa však nenašiel nik, kto by ich upozornil na ich správanie. Chceli tým poukázať na našu nevšímavosť ku zlu vo svete, ktorá je stále väčšia.

A nasledovalo divadlo Trosiek. V ich podaní ožil príbeh zatrpknutej učiteľky, ktorá hľadala šťastie. V scénke sa vynikajúco uplatnil herecký talent Betky Karpišovej, zahrala si v nej však i Silvia Petrašová a Veronika Belisová.

Tento bod programu videl už i páter Alojz Orlický – prekvapenie večera. Aj keď v Nitre tiež mali turíčný program, hneď po jeho skončení rýchlo cestoval do Prievidze. Po scénke Trosiek ho moderátorka Tuška trošku „vyspovedala“ a o polnoci začala sv. omša. Spievali opäť Trosky a I.O.C.U.S. Po nej sme odišli domov spinkať...

Turíce 2003 boli ojedinelé tým, že na vyplnenie „medzier“ medzi jednotlivými bodmi programu sa na veľké plátno premietali fotky a zostrihy z tých predošlých ročníkov. A na plátno sa premietalo i všetko, čo sa dialo počas programu, takže i tí vzadu mohli všetko dobre vidieť.

Myslím si, že i tento rok stál Pán pri nás a na Turíce si všetci odniesli len tie najlepšie spomienky.

(2003)
Petra Humajová

Ma a

Vydáva: Tetulienka Marulienka

Adresa: Veľkonecpalská 117, Prievidza; Tel.: 046/5419957; Mobil: 0904 197 251

E-mail: redakcia@casopis-mana.sk, humajova.petra@gmail.com

Redaktori: Mgr. Petra Humajová, Mgr. Martinka Humajová

Foto: Archív rodiny a rodinných priateľov. Foto na obálke: www.pixabay.com

Grafická úprava a tlač: Ladislav Mečiar

A na záver... A na záver... A na záver...

Viete, čo je úplná zima?
Keď ty hovoríš „zima“ a druhý počuje „ľad“.

Na školskom ihrisku príde telocvikár k partii záškolákov a pýta sa ich:

„Chlapci, chcete tisicku?“
„Jasné, že váhate,“ rozžiari sa Peter.
„Tak dobre. Na štart! Pripraviť sa!
Pozor...“

Na rajsú bránu ktosi dvakrát zabúcha.
Potom je počuť, ako kričí:

„Ježíš! Mária! Pre Svätú Pannu! Pre všetkých svätých!“

Svätý Peter príbehne otvorí:
„Kto sa to opovažuje tak strašne rúhať?“

„Rúhať? Ja nesiem poštu!“

„Ako je možné, že máš v písomke rovnaký počet chýb ako tvoj sused?“

„To je, prosím, jasné – obaja máme rovnakú pani učiteľku!“

Dost' márnivý muž ide do nemocnice na operáciu srdca. Na operačnom stole sa ešte pýta Boha:

„Pane, prežijem to, alebo je môj koniec už blízko?“

Boh mu povie:

„Neboj sa, budeš žiť ešte aspoň ďalších 40 rokov!“

Hneď ako sa muž zotaví, rozhodne sa nechať si transplantovať vlasy, urobiť lifting tváre, liposukciu, nechá si urobiť zuby – jednoducho, vyjde von ako úplne nový človek. Len čo vyjde z nemocnice, zraží ho auto a zomrie. Keď predstúpi pred Boha, protestuje:

„Pane, hovoril si mi, že budem žiť ešte ďalších 40 rokov!“

A Boh na to:

„A jéjda, prepáč! Nespoznal som ťa...“

„Mohol som mať Felíciu za sto eur.“

„A prečo si ju nekúpil?“

„Chcel som ju kúpiť, ale ten chlap, čo v nej sedel, mi ju nechcel predať.“

Študentský život v skratke:

Do školy – pr.

V škole – br.

Zo školy – fr.

Na ihrisko – hr.

Nad učebnicou – chr.

Jedna pani dostane papagája, ktorý je veľmi nevychovaný. Stále dookola opakuje:

„Zdochni, ty stará čarodejníca!“

Pani sa ho snaží všemožne prevychovať, ale márne. Zverí sa s tým svojmu spovedníkovi. Ten jej povie:

„Pani, mal by som riešenie vášho problému. Mám vo svojej izbe veľmi zbožného papagája, ktorý recituje ranné chvály, večerné chvály a niekedy i modlitby príhovoru. Požičiam vám ho, posadíte ho vedľa toho svojho a možno bude mať naňho blahodarný vplyv...“

O niekoľko dní príde pani opäť za kňazom.

„Tak ako sa majú naši operenci?“ pýta sa jej.

„Katastrofa, otče...“

„Prečo, čo sa deje?“

„Práve že nič. Môj papagáj naďalej neustále opakuje: „Zdochni, ty stará čarodejníca!““

„Cože? A čo hovorí ten môj?“

„Odpovedá mu: „Prosíme ťa, vyslyš nás!““

